

NO
05

SATELLIET

2024
2025

PERSONEELSBLAAD

KSD

KINDERKOSMOS

**“Education is the
most powerful
weapon which
you can use
to change the
world.”**

Nelson Mandela

- 5 Voorwoord - Dorien Macquoi en Peter Mertens
- 6 Technische dienst
- 10 O.L.V. - Met de bus naar de bergen
- 16 Speelplaatsfiches
- 18 't Minnepoortje - Van voorleeshoek tot leescaravan
- 20 Den Hulst - Spelend leren en ontdekken
- 18 't Minnepoortje - Van voorleeshoek tot leescaravan
- 22 Voorzienigheid - Handige tips voor in de klas
- 24 Warande - Brooddoosnodig
- 26 Vlindertuin - Masked teacher
- 28 Sint-Jan - Bouwen aan de toekomst
- 30 't Scholeke - Leerlingen interviewen hun directeur
- 32 Talent - Pimp my school
- 34 Respect - Faalangstraining
- 36 Verbondenheid - Datawijzer
- 40 Openheid - Persoonlijk OntwikkelingsPlan
- 42 Solidariteit - Kleding en identiteit op school
- 44 I've got the music in me - Kleding
- 46 Column Han Wouters - Er schijnt hier wat aan de hand

VOORWOORD

Gastvrouw en gastheer voor een avond: Dorien Macquoi en Peter Mertens

Op 25 januari waren jullie, personeelsleden van KSD en De Kinderkosmos, eregast in Den Amer op de viering van 10 jaar KSD. Vanuit een eeuwenlange onderwijs traditie bundelden tien jaar geleden zes secundaire katholieke scholen van Diest hun krachten: Diocesane middenschool (DMS), Vrij Technisch Instituut Mariëndael (VTiM), Sint-Jan Berchmanscollege, Vrij Technisch Instituut Voorzienigheid (VTiV), Eerste Graad en Humaniora Voorzienigheid vonden een warm nest bij het bestuur van de Zusters Annuntiaten in Heverlee.

Maar daar bleef het niet bij. Drie jaar later volgde opnieuw een belangrijke uitbreiding: elf basisscholen uit Diest en omgeving verenigden zich in de Kinderkosmos, onder de paraplu van KSD.

Samen school maken, dat vraagt enthousiaste leerkrachten en directies maar ook een toegewijd ondersteunend, administratief, technisch en onderhoudspersoneel en dat allemaal met de erfenis van onze geliefde collega's op rust indachtig. Een grote organisatie zoals de onze, staat of valt met een goede samenwerking tussen al deze puzzelstukken.

En daarbij is een bedanking wel op haar plaats. Zonder jullie kon die puzzel niet worden gelegd. Ieder van jullie heeft immers een stukje bijgedragen aan 10 jaar KSD. Deze dankbaarheid kwam in januari duidelijk tot uiting tijdens een gezellige receptie. Daarna volgde een spetterend optreden van onze eigen leerkrachtenband, waarna dj's voor een swingende afsluiter zorgden. Een impressie van deze feestelijke avond vinden jullie verderop in dit magazine terug. Ook heeft de 'symbolische puzzel' intussen een prominente plek gekregen aan de muur van het vergaderlokaal op Campus Voorzienigheid.

Met deze uitgave van Satelliet staan we stil bij tien jaar kwaliteitsvol onderwijs met een warm hart voor onze leerlingen (en voor elkaar). We blikken trots terug op mooie initiatieven, maar kijken ook vol vertrouwen vooruit naar nieuwe uitdagingen en kansen. De ervaring leert ons dat we er met jullie, ons KSD- Kinderkosmosteam, klaar voor zijn.

VIER OP EEN RIJ

Ze zijn met vier: de medewerkers van de technische dienst die – vaak achter de schermen - de scholen laten draaien en aangenaam lesgeven (en krijgen) voor leerkrachten en leerlingen mogelijk maken. Omdat de werkmannen vaak uit één mond spraken (en er soms ook geen speld tussen te krijgen was), werden hun antwoorden gebundeld. Tijd voor een kennismaking.

Ik vind het leuk om de dag te kunnen starten als er nog geen volk op school is. Wij beginnen 's morgen om 7u (maar mogen dan wel om 15.30u al stoppen). Zo kunnen we in alle rust al wat werk verzetten zonder leerlingen en leerkrachten te storen. We werken in klokuren, 36 uur per week. Ook tijdens de schoolvakanties wordt er gewerkt. Dan proberen we de grote klussen rond te krijgen en maken we de scholen weer tip top in orde voor de start van een nieuw schooljaar. We hebben recht op zo'n 5 à 6 weken vakantie. Die mogen we vrij opnemen, zelfs onder het schooljaar. Dat is natuurlijk een voordeel. Ik geef het maar even mee omdat ik niet weet of de mensen zich daar bewust van zijn.

- technische dienst

VAN KRAAN TOT KLASLOKAAL

MAAK KENNIS MET ONZE WERKMANNEN

Marc Dehouwer (60 jaar)

Werkt voor KSD: 12 jaar
(daarvoor onderhoudsmecaniciën bij Marlux)
Specialisatie: allround
Hobby's: fietsen, wandelen, met de mobilhome op reis
Favoriet gerecht: mag alles en kookt graag (spaghetti, Chinees, friet)

Marc Vermeylen (56 jaar)

Werkt voor KSD: 6,5 jaar
(daarvoor wegebouw, montage als lasser bij Alfa Laval)
Specialisatie: allround
Hobby's: lopen en wandelen
Favoriet gerecht: varkenshaasje met kroketten of mosselen-friet

Stephan Wouters (57 jaar)

Werkt voor KSD: 22 jaar
(daarvoor Para's Diest, werfleider wegebouw Betonac/BAM)
Specialisatie: allround
Hobby's: natuur, wandelen, skiën, vissen
Favoriet gerecht: pasta

Christophe Degeest (47 jaar)

Werkt voor KSD: 1 jaar
(daarvoor meubelen Collaerts)
Specialisatie: hout
Hobby's: tractor rijden, helpen op het fruitbedrijf van familie, koken
Favoriet gerecht: eet en kookt graag, witloof met hesp in de oven

Eigenlijk is het fijn werken op school. Onze job is erg afwisselend, we werken vaak buiten en op verplaatsing. Dat zorgt voor veel variatie en houdt het plezant.

Nooit een saai dag

Het feit dat we ons werk ook zelf mogen plannen geeft veel vrijheid. Daar houden wij wel van. We kunnen natuurlijk ook vaak zelf best inschatten wat er moet gebeuren en hoeveel werk we hebben. 's Morgens bekijken we de planning op basis van de ingegeven vragen en organiseren we ons. In de praktijk moeten we wel flexibel zijn. Er komen heel wat problemen en onverwachte vragen en gebeurtenissen op ons pad. Da's niet erg. Zo wordt onze dag nooit saai..

Vandalisme

't Is natuurlijk niet allemaal rozengeur en maneschijn. 'Soms is het ook zwaar werk en we hebben onze leeftijd niet mee. Klinkers opbreken, schoolborden versleuren over meerdere verdiepen... Dan durven er al wel eens kleine frustraties op te duiken, zeker in het geval van vandalisme. Ik herinner mij nog dat ze dat bij mijn sollicitatie vroegen hoe ik ermee om zou gaan als mijn werk niet naar waarde werd geschat? Ik moet zeggen dat dat niet altijd gemakkelijk is.

Het respect bij de leerlingen neemt ook af. Ze vinden het maar normaal dat wij ons werk doen. Leerlingen zijn ook mondiger geworden. Af en toe krijgen wij al eens een snauw of een verwijt naar ons hoofd geslingerd. Maar dat zal voor de leerkrachten wellicht niet anders zijn. Ook leerkrachten durven al wel eens te grommelen als we tijdens de les hun klas durven binnenkomen.

Het is ook logisch dat de leerkrachten soms met andere dingen bezig zijn en niet stil staan bij wat er achter de schermen allemaal moet gebeuren. Ik vind dat zij er echt wel van mogen uitgaan dat ze in optimale omstandigheden kunnen werken, ook al is dat verre van eenvoudig. Zeker als je rekening houdt met de verouderde infrastructuur. Sommige gebouwen zijn meer dan een halve eeuw oud. Als er daar iets kapot gaat, moeten we soms oplapmiddelen verzinnen tot de aanvraag voor herstelling bij AGION is goedgekeurd. Dat kan soms maanden, zelfs jaren duren.

Contact met leerlingen

Ik hou wel van het contact met de leerlingen. Zeker van de allerkleinsten. Die zijn soms erg lief of willen graag weten waar we mee bezig zijn. Ik vind het leuk om even met hen een praatje te slaan. Dat zorgt voor afwisseling en geeft wat interactie. De bewondering of nieuwsgierigheid van de allerkleinsten is vaak schitterend om te zien.

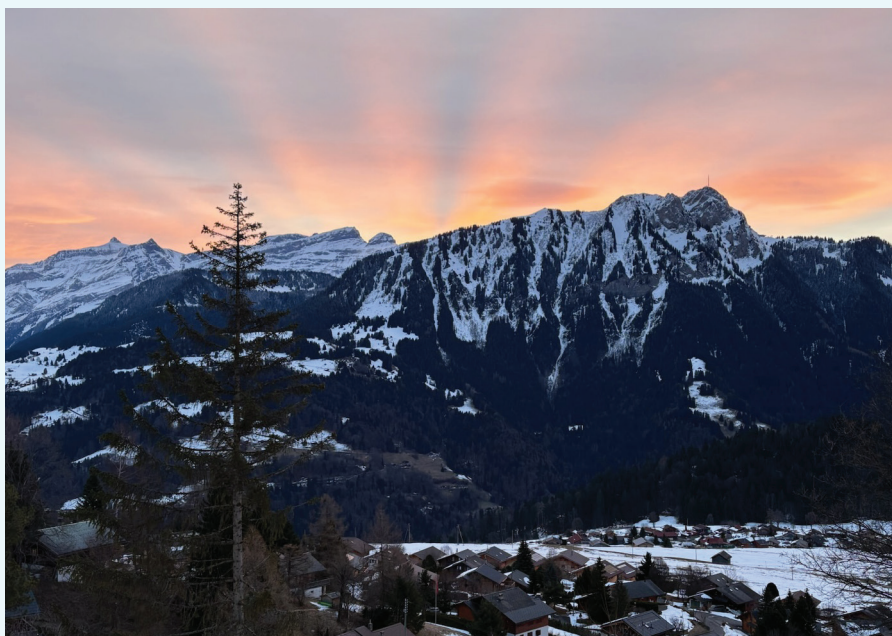
Ik vind het werk in de lagere scholen in de periferie ook het leukst. De appreciatie voor wat we doen, is daar opvallend groot. Dat komt misschien omdat het vaak om kleinere scholen gaat, waar onze inzet meer opvalt en persoonlijker wordt beleefd. We hebben er doorgaans ook een nauwer contact met de directie en het lerarenteam, wat het samenwerken bijzonder aangenaam maakt.. Daar krijgen we echt wel het gevoel dat we erbij horen, dat we deel zijn van de grote KSD-familie.

We komen bovendien op veel plaatsen. We zien en horen veel en soms neemt iemand de tijd voor een praatje. Dan bieden we graag een luisterend oor. Zo leren we de leerkrachten ook beter kennen. Da's wel plezant. Uiteindelijk werken we toch allemaal aan hetzelfde doel.

Die verbondenheid ervaar ik ook in ons team. We zijn een klein team, maar ik (Christophe) heb het gevoel dat we het echt voor elkaar opnemen. Omdat ik er pas ben bijgekomen, heb ik nog veel te leren. Het duurt een tijdje voor je alle scholen door en door kent, maar mijn collega's staan me geduldig bij met raad en daad. Door hen voel ik me enorm gesteund.

En met die opmerking geeft de jongste telg aan dat hij zich volkomen opgenomen voelt in de groep. Voorlopig de jongste, want we zoeken na de vakantie alweer een nieuwe werkman. **Hij (of zij) zal Marc Dehouwer vervangen die eind juni op pensioen gaat. Hij mag (niet gevraagd, maar graag gegeven) dit interview beschouwen als een bedanking voor 12 jaar hard werk met een groot hart.** We vierden hem in het echt op 2 juli. Dit krijgt dus nog een staartje.

O.L.V. Met de bus naar de bergen

«Ik vind dat sneeuwklassen zeker moet blijven bestaan zodat iedereen zo'n ervaring kan meemaken.» Maxene S.

BEVLOGGEN

“De sneeuwklassen vormen de perfecte afsluiter van de lagere school.”

Elk schooljaar trekken wij met onze leerlingen van het zesde leerjaar op sneeuwklassen, een uniek en uitdagend avontuur voor onze zesdeklassers! Al meer dan 50 jaar organiseert onze school deze openluchtklassen. We kunnen dus spreken van een echte traditie die (groot)ouders nu zelfs met hun (klein)kinderen kunnen delen.

De sneeuwklassen vormen de perfecte afsluiter van de lagere school. Tijdens deze week zien we onze leerlingen groeien: ze tonen zelfstandigheid, leren doorzetten en ontdekken dat ze prima een week zonder sociale media kunnen.

Dit schooljaar zijn we met de bus naar het wondermooie Leysin in Zwitserland geweest. We verbleven in hotel Fabiola, een prachtig hotel van Intersoc, gebouwd tegen de bergwand op een hoogte van 1300 meter. Na een nachtrit (met toch wat weinig slaap) ontwaken tussen de bergen is echt een zalig gevoel.

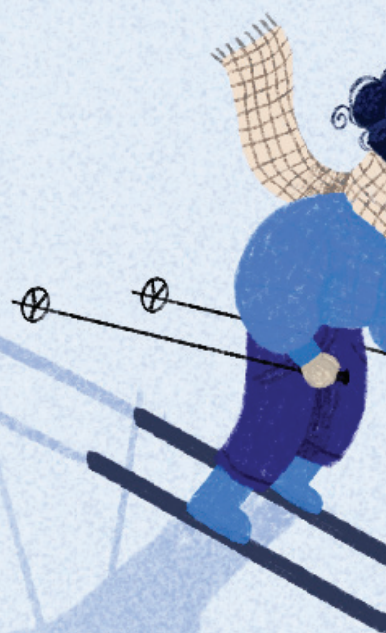
Het programma? Goed gevuld! Elke dag krijgen de leerlingen 2,5 uur skiles van ervaren monitoren. Tijdens het andere dagdeel maken we leerwandelingen door de bergen. Tijdens deze wandelingen maken de leerlingen kennis met het toerisme, het klimaat, de bergen en de woningen van het skidorp. Daarnaast staat er natuurlijk veel spel en plezier op de agenda. Ravotten in de sneeuw, een sneeuwballengevecht en sleeën vergeten we zeker niet. 's Avonds zorgen we voor gezellige groepsactiviteiten zoals een filmavond, quiz of gezelschapsspelletjes. En elk jaar maken we samen een creatief aandenken aan onze onvergetelijke reis.

BEVLOGEN

Van sponsorloop tot OCMW:

hoe we sneeuwklassen betaalbaar houden

Zo'n week vraagt natuurlijk de nodige voorbereiding. Gelukkig kunnen we rekenen op de organisatie van VOK om alles in goede banen te leiden. Naast de logistieke kant is ook het financiële aspect een uitdaging. Vanaf het eerste leerjaar organiseren we een sponsorloop waardoor ouders de kosten van de sneeuwklassen gespreid kunnen betalen. Voor gezinnen die het financieel moeilijker hebben, gaan we in dialoog met de ouders en het OCMW. Samen zoeken we naar een oplossing want wij streven ernaar om ieder kind deze kans te geven. Ondertussen hebben we ook al een beperkte voorraad skikledij zodat leerlingen materiaal kunnen lenen en niets hoeven aan te kopen. Ook een dikke pluim voor onze ouderraad die jaarlijks de skipas van de kinderen sponsort.

«Ik vond het superleuk om een week met mijn vrienden weg te zijn en te leren skiën.» Elise M.

Beweging als brug naar verbinding

RUIMDENKENDE

ALLE LEERKRACHTEN BEWEGINGSOPVOEDING

Spel van de week

"POORTBAL"

Korte spelregels

Alle spelers staan in een cirkel met de benen uit elkaar. De spelleider start het spel door een bal in de kring te rollen. Alle spelers mogen de bal tussen elkaars benen doorspelen (met de twee handen samen en niet bij je buur).

Wanneer iemand daarin slaagt, moet de persoon die de bal tussen zijn benen doorgespeeld kreeg vervolgens:

1. met één hand spelen
2. omdraaien en terug met 2 handen spelen
3. omgedraaid met 1 hand spelen

Groepsgrootte

minstens 6 spelers

Materialen

1 bal

1

Speelplaatsfiche

Professionele leergemeenschap bewegingsopvoeding ontwikkelt speelplaatsfiches

Binnen De Kinderkosmos zijn professionele leergemeenschappen (PLG's) een vaste waarde. In het secundair onderwijs kennen we ze als vakwerkgroepen, maar ook in het basisonderwijs spelen ze een belangrijke rol. Eén van de oudste PLG's is die van bewegingsopvoeding. Vijf keer per schooljaar komen leerkrachten bewegingsopvoeding samen om expertise te delen, inspiratie op te doen en samen te groeien. De groep wordt ondersteund door twee directeurs met een hart voor sport.

Samen bouwen aan beweegplezier

Wat deze PLG bijzonder maakt, is haar diversiteit: jong en minder jong, kleuter- en lagere schoolleerkrachten, scholen van 100 of 450 leerlingen. Die verscheidenheid zorgt voor een rijke uitwisseling van ideeën en een groot onderling begrip.

Dit schooljaar werkt de PLG aan twee grote projecten: een schooleigen bewegingsrapport én een reeks speelplaatsfiches (zie hiernaast). In totaal worden er zo'n 50 spelletjes ontwikkeld die kinderen zelfstandig kunnen spelen op de speelplaats. Elke week komt een ander spel in de kijker, wat zorgt voor variatie en betrokkenheid.

De mens is een spelende mens!

De speelplaatsfiches zijn meer dan een leuke aanvulling: ze zijn een krachtig middel om verbinding te creëren. Zoals Johan Deklerck, orthopedagoog en criminoloog, stelt in zijn preventiepiramide, kan een doordacht spelaanbod wangedrag op de speelplaats helpen voorkomen. Door kinderen actief en samen te laten spelen, bouwen we aan een positieve schoolcultuur.

In een tijd waarin kinderen opgroeien in een digitale wereld, is het belangrijker dan ooit om ruimte te maken voor spel. Al in 1938 schreef de Nederlandse natuurhistoricus Johan Huizinga in *Homo Ludens* dat de mens een spelend wezen is. Binnen De Kinderkosmos nemen we die boodschap ter harte. Spelen is niet alleen natuurlijk, het is ook iets wat kinderen vandaag opnieuw moeten leren. Daarom worden alle spelletjes aangeleerd tijdens de lessen bewegingsopvoeding.

PLG's zijn niet gek! Ze zorgen voor groei en dynamiek op school. Het is een eer om die PLG bewegingsopvoeding te mogen trekken.

Tom Vanderbiesen en Andy Delmé

AUTHENTIEK

“Een ontspannen en inspirerende manier om met boeken bezig te zijn.”

Van voorleeshoek tot leescaravan: plezier met boeken

In VBS 't Minnepoortje staat dinsdagmiddag sinds dit schooljaar helemaal in het teken van leesplezier. Met het 'voorleesmoment' en de 'leesclub' als twee nieuwe initiatieven, willen we onze leerlingen onderdompelen in de wonderde wereld van boeken.

Elke dinsdagmiddag organiseren we voor de jongste kinderen een gezellig voorleesmoment, waarbij een juf of meester een mooi, spannend of grappig verhaal voorleest.

De oudere kinderen kunnen terecht in onze 'leesclub'. De leerlingen kunnen zelfstandig lezen in een rustig lokaal. Ze brengen zelf een boek mee van thuis, uit de bibliotheek of uit de klasbibliotheek. Wie liever buiten de klas leest, vindt een rustig plekje in onze leescaravan. Beide activiteiten bieden een ontspannen en inspirerende manier om met boeken bezig te zijn. We hopen dat dit initiatief kinderen inspireert om nog meer te lezen en te genieten van verhalen. Op deze manier proberen we van lezen een plezierige ontdekkingsreis te maken.

Tom Vanderbiesen

SPELEND LEREN

Speelplaats Den Hulst krijgt een duurzame make-over

In basisschool Den Hulst in Testelt is sinds oktober 2024 hard gewerkt aan een ambitieuze vernieuwing van de speelplaats. Wat begon als een droom om kinderen meer te laten bewegen, ontdekken en beleven in een groene omgeving, krijgt steeds concreter vorm. De werken verlopen vlot en de contouren van een inspirerende, natuurlijke speelomgeving worden zichtbaar.

Van wilde ideeën tot groene plannen

De vernieuwde speelplaats is veel meer dan een facelift: het is een doordacht project waarin het welzijn en de brede ontwikkeling van de kinderen centraal staan. Van bij het begin werd ingezet op een visie die spel, natuurbeleving en leren naadloos met elkaar verbindt. Daarbij werd aandacht besteed aan verschillende speltypes en de motorische, sociale en zintuiglijke noden van de leerlingen.

Belangrijk in dit proces was de participatie van de volledige schoolgemeenschap. Ouders en leerlingen werden bevroegd, ideeën werden verzameld in de klas, en ook de lessen stonden een tijdlang in het teken van vergroening. Onder begeleiding van een MOS-begeleider (Milieu Op School) werd samen met het leerkrachtenteam een gedragen wensenlijst opgesteld.

EN ONTDEKKEN

Van groene plannen naar...modder

Na deze voorbereidende fase nam de KSD-dienst Facilites het project verder op. In overleg met MOS, de leerkrachten, ouders en leerlingen werd een concreet plan uitgewerkt. De uitvoering begon met het ontharden van delen van de speelplaats en het vernieuwen van de riolering. Ook de keuze van nieuwe speeltuigen, buitenklasjes, planten en struiken gebeurde met veel zorg en aandacht voor veiligheid, spelwaarde en duurzaamheid.

Het resultaat mag er stilaan zijn: een avontuurlijke en groene speelomgeving die kinderen uitdaagt om te bewegen, te verkennen en tot rust te komen. De nieuwe inrichting maakt ruimte voor fantasie, samenwerking en zelfstandigheid – zowel op zonnige als regenachtige dagen (al zorgt die laatste voorlopig nog even voor wat modder).

Dit project werd mogelijk gemaakt dankzij de fijne samenwerking met de KSD-dienst Facilites, architect GROT bv en aannemer Nooyens. Dankzij deze mooie samenwerking wordt stilaan duidelijk hoe prachtig onze groene oase van spel en rust eruit zal zien.

VERNIEUWEND

Handige tips voor in de klas

Juf Amber werkt met veel enthousiasme in het derde leerjaar bij basisschool De Voorzienigheid. Daarnaast is ze erg actief op TikTok, waar ze allerlei tips en ideeën deelt met andere leerkrachten en ook inspiratie opdoet voor haar eigen lessen. Leerkrachten uit andere landen (bv. VS of Nederland) hebben vaak een andere kijk op onderwijs. Een dergelijke uitwisseling blijkt soms heel verrijkend te zijn. In dit artikel deelt juf Amber een aantal van haar favoriete tips die ze zelf met veel enthousiasme toepast in haar klas.

De werkwinkel – eerder klaar opdracht

De werkwinkel is een kastje met verschillende eilanden. In elke schuif zit een ander talenteneiland. Ik heb me gefocust op de volgende: taaleiland, denkeiland, beeldeiland, sameneiland en bouweiland. Als de kinderen veel individuele werktijd krijgen en er nog voldoende lestijd overblijft, mogen ze zelfstandig een activiteit in stilte uitvoeren. Enkel de kinderen die in sameneiland zitten mogen op de gang hun spel spelen. De werkwinkel werkt met een doorschuifstelsel. Op elke eiland laat ik telkens vier kinderen verzamelen.

De werkwolk – afwezig bijwerken

Ik heb op een A3-papier vakjes gemaakt in Canva die precies even groot zijn als een Post-It. Is iemand afwezig geweest, dan plak ik het briefje met wat die leerling moet inhalen op de werkwolk. Zij kunnen dit dan controleren en als ze alles hebben gemaakt, kunnen ze het briefje eraf halen.

Het lego hoofd

Kinderen kunnen een briefje in het lego hoofd steken als ze zich zorgen maken over iets. Ook ideeën zijn meer dan welkom.

ONDE

De geluksvogels – hulpjes van de week

Ik werk met twee 'leerlingen van de week' die alle taken uitvoeren in de klas zoals: boeken uitdelen, iets wegbrengen, borstelen, planten water geven, Zij mogen die week lezen in de zitzak en de schommelstoel in de leeshoek.

De hulpvogels – sterke leerlingen

Bij sommige lessen kies ik 2-3 leerlingen waarvan ik weet dat ze de leerstof beheersen. Zij mogen dan achteraan in de klas aan een tafel werken. Leerlingen die individueel werken en niet meevolgen met de miniklas kunnen daar hun vragen gaan stellen.

De keuzekast – Rouleren

Ik bied niet elke vrijdag hetzelfde speelgoed aan bij het keuzemoment. Zo hoeven de kinderen niet altijd uit hetzelfde speelgoed kiezen. Dit idee haalde ik bij kinderen zelf. In een klas kan een overvolle kast voor extra prikkels zorgen. Nu zien de kinderen goed waar ze uit kunnen kiezen en zorgt dat voor meer rust tijdens het keuzemoment.

Klasdieren – individueel beloningssysteem

Ik werk met speelgoedieren van Littlest Petshop. De kinderen hebben een doosje op hun bank met daarin hun diertje. Ze kunnen individueel bolletjes (punten) verzamelen. Met deze punten kunnen ze dan items 'kopen' voor hun diertje. Ze mogen er enkel mee spelen tijdens een vrij keuzemoment. Doen ze écht iets wat niet kan, dan belandt hun dier voor een tijdje in het 'ziekenhuis'.

Schildpadtijd – Mindfulness

Het boek van Gritta Maes *Schildpadtijd* is erg aan te raden. Ik combineer hierbij enkele luisterfragmenten op Spotify en oefeningen die je kan doen om rustig te ademen. De kinderen vinden dit altijd fijn: even een extra rustig momentje in de klas.

R N E M E N D

Wolkjes – klassikaal beloningssysteem

Elke dag kunnen de kinderen een wolkje omhooggaan als ze die dag goed hebben meegewerkt en flink zijn geweest. Staan ze vrijdag op 5 dan hebben ze ongeveer een halfuurtje vrije keuze. Elke week beginnen we opnieuw. En het kan dat ze één dag blijven staan en een andere dag nog twee wolkjes omhoog gaan.

Nette Uil – orde en netheid

Elke dag steek ik bij iemand die een nette bank heeft het knuffelvogeltje in zijn/haar bank. 's Ochtends mogen ze allemaal in hun bank kijken. Als ik de vraag heb gesteld, mag die persoon de vogel nemen en deze terugleggen.

Stilte in de klas

Om het stil te maken heb ik een paar trucjes. Soms zeg ik een woord en dan moeten de kinderen het zinnetje afmaken. "Hocus Pocus, Iedereen Focus". Je kan dit ook met een liedje doen bv: Ik zit vast, in het midden. En dat het daarna stil wordt. Verder heb ik ook nog een magnetische deurbel in de klas en wanneer ik hierop duw, komt er een kort geluidje. Soms fluister ik ook een zin met een opdracht, bv: "als je me hoort klap je 1x, als je me hoort klap je 2x".

Bewegingstussendoortjes

Een favoriete activiteit in de klas is 'levende memory', waarbij twee leerlingen dezelfde beweging verzinnen. Iedereen volgt dan per twee met een andere beweging. Twee kinderen gaan even naar de gang en moeten daarna raden wie bij elkaar hoort. De volgende filmpjes op YouTube zijn een hit bij mijn leerlingen: Mario Run en Super Yoga.

Amber Fillée

Klasbib – uitleensysteem

De kinderen mogen uit de klasbib iets nemen. Ik heb de boeken gesorteerd op soort bv: strips, prentenboeken, sport, mensen, dieren, fantasie, ... Als de kinderen een boek hebben gelezen, stoppen ze dit in de inleverbak. De geluksvogels mogen de inleverbak legen als deze vol is.

WC-knopjes – klasorganisatie

Ik heb 2 lichtknopjes bij de Action gekocht. Daarop heb ik in Canva een cirkel gemaakt met 'WC' op. Als de kinderen dan naar de WC gaan, mogen ze één lampje aandoen. Zo weet ik dat er nog iemand op het toilet zit.

Drinkbussen

Ik heb twee witte lage bakjes voorzien op de kast. In dit bakje plakken de klasnummers van de leerlingen. Bij het binnenkomen van de klas zetten de leerlingen hun drinkbus op hun klasnummer. Ik heb sindsdien geen omgevallen drinkbus meer in de klas gehad.

BROODDOOSNODIG samen tegen honger op school

Brooddoosnodig is een initiatief van Enchanté vzw dat zich richt op het bestrijden van honger bij schoolgaande kinderen.

Het project zorgt ervoor dat elke leerling dagelijks van een gezonde maaltijd kan genieten. Dat vinden we om verschillende redenen belangrijk, niet het minst omdat het moeilijk is om je met een lege maag te concentreren in de klas en tot leren te komen.

De campagne wil gezonde maaltijden voor alle leerlingen voorzien, met steun van de voedselbank, serviceclubs, bedrijven en particulieren. Het doel is om ervoor te zorgen dat elk kind op elke schooldag een gevulde brooddoos heeft met, indien mogelijk, een stukje fruit.

Leren door te doen

We zijn hier als school actief mee aan de slag gegaan, samen met de leerlingen. Elke week gaan een aantal leerlingen onder begeleiding van een leerkracht inkopen doen of worden er voedseloverschotten bij de voedselbank gehaald. Zo doen leerlingen praktische ervaring op in het plannen en uitvoeren van boodschappen, versterken we hun organisatorische vaardigheden en verantwoordelijkheidsgevoel, en bevorderen we een gemeenschapsgevoel.

Fruit, groenten en verantwoordelijkheid

Daarnaast zijn de oudste leerlingen van de school verantwoordelijk om elke speeltijd het winkeltje uit te baten en fruit of groenten uit te delen. Dit helpt hen leiderschapsvaardigheden te ontwikkelen en verantwoordelijkheid te nemen, terwijl het ook gezonde eetgewoonten onder de leerlingen stimuleert.

Om de smaakpapillen van de leerlingen te ontwikkelen en hen aan te moedigen nieuwe voedingsmiddelen te proberen, biedt de school soms minder bekende smaken aan, zoals boterhammen met pindakaas.

Soep voor warmte en variatie

Op termijn wil de school haar aanbod ook uitbreiden door soep aan te bieden via het project Soepersoep -op -school. Soep is niet alleen voedzaam, maar ook een heerlijke manier om leerlingen van een warme maaltijd te voorzien, vooral tijdens de koudere wintermaanden. Dit biedt een andere optie naast brood en fruit, wat kan helpen om de maaltijden gevarieerd en interessant te houden.

De Masked Teacher in de Vlindertuin: creativiteit en verbinding!

Onze school heeft een geweldige traditie. Om de twee jaar organiseren we de Masked Teacher. Elke leerkracht krijgt de kans om uit de comfortzone te stappen en muzikale of creatieve talenten te tonen. Niemand voelt zich verplicht om mee te doen, wat zorgt voor een ontspannen en gezellige sfeer. Iedereen moedigt elkaar aan en geniet van de optredens. Dat zorgt voor veel plezier en een hechte band binnen het team.

Ook de leerlingen vinden de Masked Teacher fantastisch. Ze leren hun leerkrachten op een andere manier kennen en speuren naar aanwijzingen om te raden wie er in het pak van Space Robot, Bubblelicious of Miss Purrrrrrfect zit. Ze houden een logboek bij waarin ze details noteren. "Die tip verwijst naar" "Ketchupke, dat is zeker" Tijdens de onthulling zorgt dit voor hilarische momenten wanneer blijkt dat ze compleet fout gokten. De deelnemende leerkrachten zijn heel vindingrijk en weten iedereen subtiel te misleiden. De leerlingen zijn supertrots op hun leerkracht en dat zorgt voor een geweldige sfeer op school.

We organiseren de Masked Teacher tussen de krokus- en paasvakantie. Elke dag onthullen we nieuwe affiches en tonen we filmpjes met tips. Daarna volgen videoclippen waarin de deelnemers het beste van zichzelf geven. Uiteindelijk komt het moment waar iedereen wekenlang naar uitkijkt: de grote onthulling! Tijdens de 'live show' in onze turnzaal worden de deelnemers onder luid applaus onthaald. De leerlingen kiezen wie er eerst het masker moet afzetten, terwijl de leerkrachten onder het masker stilte hopen dat ze snel weer vrij kunnen ademen. Wat een sfeer!

De Masked Teacher is een traditie die zowel leerkrachten als leerlingen samenbrengt en zorgt voor onvergetelijke herinneringen. Het is een viering van creativiteit en plezier in onze Vlindertuin.

Sint-Jan in beweging: Bouwen aan de toekomst, dat doen we samen!

Vorig schooljaar luidden we bij Sint-Jan een nieuw tijdperk in. Met open blik, veel goesting en toegegeven, soms ook met een bang hartje maakten we onze ambitie waar om een nieuwe schoolvisie te ontwikkelen. Niet zomaar een missie op papier, maar wel een levend verhaal, waarmee we de uitdagingen van vandaag én morgen vol vertrouwen wilden aangaan.

Die visie brachten we tot leven in onze dagelijkse werking. Zo gooiden we onze schoolorganisatie om en startten we met Professionele Leergemeenschappen (PLG's zie ook p.17). In die PLG's bundelen collega's hun krachten om écht werk te maken van verandering. Samen zoeken ze antwoorden op urgente vragen, duiken ze de vakliteratuur in, ontwikkelen ze nieuwe materialen en werkwijzen, en ondersteunen ze elkaar – zowel professioneel als emotioneel. Het is net die verbondenheid, dat vertrouwen en die autonomie die iedereen in zijn of haar kracht zet. Zo bouwen we niet alleen aan vernieuwing, maar vooral aan eigenaarschap. En dat voel je. Want op korte tijd hebben we veel kunnen bereiken.

Dit schooljaar lag onze focus op de eerste twee zinnen uit onze schoolvisie: "Samen op weg gaan met kinderen, ouders, collega's en externe partners, elk vanuit zijn eigen rol. En dit in een warme, rustige en respectvolle omgeving met duidelijke afspraken en structuur.". Benieuwd naar enkele realisaties? Lees dan zeker verder.

Geïnspireerd door het nieuwe jaarthema "Als pelgrims onderweg" brachten we kleine ingrepen in de schoolorganisatie aan. Zo start onze dag met een zachte landing, een moment van verbinding tussen kinderen, ouders en leerkrachten nog voor de lesdag start. Toegegeven: de ene dag is de andere niet en soms is de opkomst pover. Toch valt het op dat zij die er nood aan hebben wel komen opdagen. Het inluiden van de lesdag doen we door het themalied af te spelen. Wij ervaren dat het wegvallen van het belsignaal en de rij, maar ook de mogelijkheid voor ouders om de school binnen te lopen voor veel meer rust zorgen. De praatronde, waarmee we de dag starten, speelt hier verder op in. Door te werken met onze (pelgrims)stenen kunnen kinderen niet alleen hun aanwezigheid aantonen, maar tevens hun gevoelens. Zo leren we elkaar niet alleen beter kennen, maar kunnen we ook meer begrip voor elkaar opbrengen.

Geïnspireerd door ons jaarthema, maar ook door te gaan grasduinen in de archieven in Heverlee en de geschiedenis van Sint-Jan als school en persoon toverden we ook het concept van onze sponsortocht om. In plaats van centjes te verzamelen, gingen we samen op weg en kregen diezelfde stenen tijdens onze Sint-Janwandeling ook een symbolische betekenis: samen een steen verleggen, samen lief en leed delen, er gewoon zijn. Want het bijzondere... dat zit net in de kleine dingen. Doorheen het schooljaar blijven we bouwen aan sterke klasgroepen en halen we alles uit de kast om dit te doen slagen. Door expliciet in te zetten op de gouden, zilveren en bronzen weken hebben we niet alleen meer inzicht gekregen in de groepsprocessen, maar weten we ook beter hoe we kunnen bijsturen waar nodig. Deze processen krijgen extra kracht dankzij onze mascottes Astro & Naut. Zij waken samen mee over onze 4 nieuwe Gouden Regels:

- We werken en spelen samen.
- We hebben respect voor onszelf en elkaar.
- We hebben respect voor het materiaal.
- We zorgen voor rust.

Met deze 4 Gouden Regels zetten we de stap van 101 regeltjes naar duidelijke en gedragen waarden. De normen moeten we nog wat verder uitdiepen, in samenspraak met kinderen en ouders, maar voor ons als team weten we wel al veel beter waar het om draait sinds we dezelfde taal hebben leren spreken.

Tot slot gingen we ook samen aan de slag om Sint-Jan een nieuwe, frisse uitstraling te geven. Zo ontstond ons nieuwe logo: bedacht tijdens een brainstorm onder teamleden, vormgegeven door de pen van een collega met tekentalent, goedgekeurd door het voltallige team en vakkundig gedigitaliseerd door Dorien, onze PR-dame. Maar daar stopte het samenverhaal niet. Ook de collega's en leerlingen van de houtafdeling sprongen mee op de kar: zij verzorgden ons promomateriaal in de vorm van potloden in huidtinten, zorgvuldig in tweeën gezaagd. Met toestemming werd het Sint-Janhuis aangekleed met die potloodjes en nieuwe flyers. Ons logo lieten we bewust wit: zo kan iedereen zelf een huidskleur aanbrengen – een krachtig symbool dat Sint-Jan een plek is waar jij gewoon jij mag zijn.

We zijn fier op de stappen die we gezet hebben, op de weg die we samen afleggen en op wat nog komen zal. Want bij Sint-Jan zijn we SAMEN in beweging, stevig geworteld in verbondenheid, met het oog op morgen en op elkaar.

Maureen -Het bijzondere... dat zit net in de kleine dingen.

LEERLINGEN INTERVIEWEN HUN DIRECTEUR: DIT IS MEESTER SERGE

Dag meester Serge, bedankt dat je tijd wil maken voor dit interview.

Kan je jezelf kort even voorstellen? Heb je zelf kinderen? Hou oud zijn ze?

Ik heet Serge, ik ben 56 jaar oud. Ik ben getrouwd en ik heb 2 kinderen. Mijn dochter is 26 jaar en mijn zoon is 24 jaar. Zowel mijn vrouw als dochter staan in het buitengewoon onderwijs en mijn zoon studeert dit schooljaar af. Ik sta al meer dan 30 jaar in het onderwijs en heb ook ervaring in het buitengewoon onderwijs. Ik heb bijna 17 jaar ervaring als directeur in het basisonderwijs.

Wat was jouw favoriete vak op school als kind of als tiener? Waarom?

Als kind deed ik heel graag WO. Maar eigenlijk vond ik de lessen in het middelbaar leuker en daar deed ik alles graag. Maar, als je me toch gaat vragen wat mijn lievelingsvakken waren in het middelbaar, dan waren dat geschiedenis, Nederlands, aardrijkskunde, biologie, fysica en lichamelijke opvoeding. Bijleren over hoe de wereld werkt, dat vond ik heel boeiend en Nederlands omdat ik graag lees en met taal speel.

Welke sport deed je als kind graag?

Ik heb veel gesport: in het middelbaar ging ik minstens drie keer per week zwemmen. Daarnaast speelde ik basket en deed ik judo en goshindo. Ik ging ook naar de scouts. Als jongvolwassene zocht ik iets meer avontuur op en heb ik aan diepzeeduiken, speleologie en zweefvliegen gedaan. Ik sportte alleen op donderdag niet. Er was toen, vroeger, in Tienen niks anders te doen. Ook tijdens de examens en de weekends sportte ik.

Wat doe je nu graag in je vrije tijd?

Ik fotografeer graag, voornamelijk natuurfotografie. Mijn voorkeur gaat uit naar vlinders, libellen en vogels. Ik doe ook aan genealogie. Dat is stamboomkunde. Ik was 18 jaar toen ik daarmee begon. Ik was vooral nieuwsgierig naar de herkomst van mijn naam en of er verwantschap was met een andere Hiroux-familie in het Leuvense. Dat bleek inderdaad het geval te zijn. De beide families delen gemeenschappelijke voorouders in de helft van de 19de eeuw. Ondertussen weet ik dat mijn roots in Noord-Frankrijk liggen. Begin 17de eeuw woonden mijn directe voorouders in de regio van Avesnes-sur-Helpe. In mijn kwartierstaat heb ik ook voorouders uit het huidige Italië, Duitsland en Zwitserland, maar dichterbij huis ben ik evengoed verwant aan mensen die in vorige eeuwen in deze regio woonden. Ook uit Molenbeek(-Wersbeek) heb ik voorouders in de 17de eeuw. Je merkt het, genealogie is echt wel een passie van mij.

We hebben vernomen dat je graag leest. Wat is jouw favoriete boek? Wie is je favoriete schrijver?

Ik lees graag de misdaadromans van Jo Claes – een auteur én leerkracht uit het Leuvense – én historische romans zoals die van Robert Harris.

Jij bent de nieuwe directeur van 't Scholeke in Molenbeek-Wersbeek. Waarom wou je directeur worden?

Ik heb er de gewoonte van gemaakt om na acht jaar voor een nieuwe uitdaging te gaan. Voor ik naar 't Scholeke kwam, stond ik als leerkracht in het middelbaar. Ik gaf er Nederlands aan de eerstejaars. In een verder verleden was ik ook al directeur van de Immaculata in Tienen en van het Heilig Hart in Oud-Heverlee. Net als onze school is dat ook een school van de zusters Annuntiaten. Ik heb altijd heel graag voor die zusters en hun schoolbestuur gewerkt. Toen ik dus zag dat ze een directeur zochten voor de school in Molenbeek-Wersbeek heb ik geen moment gearzeld en heb ik mijn kandidatuur ingediend.

Wat vind je leuk aan directeur zijn?

Ik vind het als directeur heel leuk om op verschillende fronten te kunnen werken: met leerkrachten, leerlingen, ouders en met het dorp of de stad. Je weet 's ochtends nooit wat je op het eind van de dag allemaal zult hebben gedaan, ook al heb je een gevulde agenda. Die variatie en de onvoorspelbaarheid trekken mij aan. Ik werk ook heel graag samen met mensen. Of ze jong of oud zijn, dat maakt niet uit. In een basisschool is het een mix van vele leeftijden en dat vind ik leuk.

Wat is jouw eerste indruk van 't Scholeke? Van de leerkrachten, de leerlingen, de omgeving, ...

Ik was aangenaam verrast. Langs de buitenkant zie je weinig van de school met die gesloten blauwe poort en die gebouwen rond de school. Eenmaal binnen heb ik een warme school ontdekt, een school die leeft en een school waar geleefd mag worden. Ik voelde mij hier dadelijk welkom en ben blij dat ik de keuze gemaakt heb om voor 't Scholeke

te kiezen.

Wat zou jij graag in de toekomst willen realiseren in 't Scholeke?

Ik zou met de kinderen en de leerkrachten nog intenser rond KiVa willen werken, zodat er nog meer preventief rond pestgedrag kan gewerkt worden. Niet dat er zoveel bij ons op school wordt gepest, maar elke pesterij minder is winst.

Daarnaast zou ik ook heel graag echte Franse lessen vanaf het derde leerjaar willen realiseren. Nu zijn er initiatielessen vanaf de kleuterschool, maar ik merk dat leerlingen in het vijfde leerjaar soms verlegen zijn om een andere taal te spreken. Bij jongere kinderen zie je die verlegenheid minder snel. Die verlegenheid is voor sommigen dan ook een struikelblok om Frans te kunnen spreken. Daarom wil ik er bij ons op school vroeger aan beginnen.

Stel je voor dat je de lotto wint. Wat zou je dan veranderen aan 't Scholeke?

Het probleem is dat ik niet met de lotto speel, maar stel dat het toch zo zou zijn dan denk ik momenteel aan drie zaken. Ten eerste zou ik alle dromen die door de leerlingenraad bedacht zijn willen waarmaken. Ten tweede zou ik het huis naast de school kopen en zou ik daar een kinderdagverblijf van maken. Een kinderdagverblijf dat kan samenwerken met de kleuterschool. Tenslotte zou ik alle leerlingen en leerkrachten elke vrijdag trakteren op een heerlijk ijsje in De Peinwinning in Molenbeek-Wersbeek.

TALENT

GEEFT KLEUR AAN ONZE SCHOOL

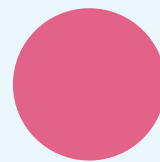
Pimp my school

Elke dinsdagmiddag verandert een lokaal in de Eerste Graad van KSD in een atelier. Geen les, geen toetsen, maar wel verf, papier, lijm, touw en vooral: veel goesting. Onder begeleiding van leerkrachten Nathalie Bruyer en Lotte Van den Eede steken een vijftiental leerlingen de handen uit de mouwen om hun school op te fleuren. Het project heet 'Pimp My School' en maakt deel uit van het middagaanbod op onze Eerste Graad: Fun@noon.

Van lagere school naar secundair: sfeer behouden

Het idee ontstond toen Nathalie en Lotte merkten dat leerlingen uit het lager onderwijs vaak een kleurrijke en aangeklede schoolomgeving gewend zijn, en dat die sfeer in het secundair soms wat verloren gaat. Met 'Pimp My School' willen ze daar iets aan doen. Niet met grote middelen, maar met kleine ingrepen die een groot verschil maken: kleurrijke kaders in de gangen, gevouwen kraanvogels aan het plafond, beschilderde bollen in de lokalen van leerlingbegeleiding, en touwen die de doorgang naar de directie een speelse toets geven.

In onze schoolvisie staat duidelijk dat we willen dat onze leerlingen worden uitgedaagd om met hun eigen talenten aan de slag te gaan en dat gebeurt hier letterlijk. Dankzij de creatieve en enthousiasmerende talenten van deze twee leerkrachten, geeft 'Pimp My School' leerlingen de kans om hun talenten te tonen. **Sommigen zijn handig en anderen hebben dan weer oog voor kleur of vorm.** Tegelijk groeit ook de verbondenheid met de school. Leerlingen zien hun werk terug in de gangen, voelen zich trots en gewaardeerd. Het schoolgebouw wordt ook een beetje van hén.

Nathalie en Lotte zijn ondertussen al volop bezig met de voorbereidingen voor volgend schooljaar. Ze verzamelen nu al materialen voor projecten die volgend schooljaar zullen doorgaan. Eén van de plannen is een grootschalig project met plastic doppen, die – met honderden of zelfs duizenden – zullen worden omgevormd tot kleurrijke hangplanten. Een nieuw idee, maar met dezelfde insteek: leerlingen laten meebouwen aan een warme, creatieve schoolomgeving.

RESPECT

Faalangstraining: Een stap naar zelfvertrouwen voor onze leerlingen

We kregen eerst een 'nee' op de vraag naar een interview (ik zet mezelf niet zo graag in de kijker en ik wil niet de indruk wekken dat ik iets doe, wat niemand anders kan of doet ...), een paar dagen later gevolgd door een aarzelende: ik doe het toch! Gevraagd naar de reden voor de ommezwaai was het antwoord: omdat ik heel sterk geloof in ACT!

Liesbet: Op onze school hechten we veel waarde aan het welzijn en de ontwikkeling van onze leerlingen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het aanpakken van faalangst, een veelvoorkomend probleem dat leerlingen kan belemmeren in hun schoolse leren en persoonlijke ontwikkeling. Daarom bieden we een gespecialiseerde faalangstraining aan, gebaseerd op de principes van Acceptance and Commitment Therapy (ACT).

Wat is ACT?

Liesbet: ACT is een vorm van gedragstherapie die zich richt op het leren omgaan met niet helpende gedachten en gevoelens in plaats van erdoor overspoeld te geraken en je te richten op wat je belangrijk vindt. Concreet voor faalangst leer je te aanvaarden dat faalangst nu eenmaal in "je pakketje" zit (het verhaal van nature-nurture) en worden er tools aangeleerd om met een afstand naar die faalangstgedachten en -gevoelens te kunnen kijken. Daarnaast leren de leerlingen scherp te stellen wat zij belangrijk vinden en in de richting daarvan kleine acties te ondernemen. ACT leert je m.a.w. op een veerkrachtige manier om te gaan met je kwetsbaarheid, in dit geval faalangst. Het is het aanleren van die veerkracht bij jongeren die ik zo belangrijk vind vandaag de dag.

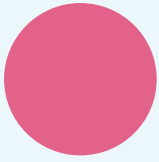
Wie is de trainer?

Liesbet: Ik heb pedagogiek gestudeerd en heb me al tijdens mijn studies toegelegd op de cognitieve gedragstherapie. Enkele jaren geleden volgde ik een postgraduaat gedragscounseling en een bijkomende opleiding ACT waardoor ik nu meer wetenschappelijke onderbouwd en dus met meer zelfvertrouwen de trainingen kan geven.

Hoe werkt de training?

Liesbet: Een belangrijke metafoor die tijdens de training wordt gebruikt, is die van een strandbal in een zwembad. De strandbal, die symbool staat voor de angstgedachtes en -gevoelens, kan niet uit het zwembad worden verwijderd, die zit nu eenmaal in je pakketje. Probeer je hem onder te duwen, dan stuitert hij krachtig terug naar boven maar je kan er ook niet van weg zwemmen want hij ligt in je zwembad. In plaats daarvan, leren de leerlingen om rustig naar hun doelen te zwemmen, ondanks de aanwezigheid van de bal. Wanneer je moe of gestresseerd bent, stop je even met zwemmen en komt de bal terug naar je toe gedreven. Dit om aan te geven dat je bij stress of vermoeidheid makkelijk terug in je oude vecht -en vluchtgewoontes hervalt maar dat het dan belangrijk is die bal te erkennen en gewoon verder naar je doel te zwemmen.

ACT

Wie is Liesbet Laurys?

Ik ben leerlingbegeleidster in de Tweede Graad van KSD en geef daarnaast ook nog filosofie in humane wetenschappen en pedagogisch handelen in de richting sport. Ik krijg (meestal) enorm veel energie van het lesgeven en zie onze pubertjes (meestal) heel erg graag. Daarom vind ik het zo belangrijk dat ik hen ACT op deze leeftijd al kan/mag bijbrengen. Ik was immers tijdens mijn studie al gefascineerd door cognitieve gedragstherapie en heb nadien hierover nog heel wat opleidingen gevolgd.

Liesbet Laurys - leerlingbegeleiding

Waarom groepstraining?

Liesbet: De faalangsttraining wordt in groepjes van ongeveer acht leerlingen uit de Tweede en Derde graad gegeven. Leerlingen vinden het groepsgegeven in het begin vaak spannend, of zien het zelfs als een reden om niet deel te nemen. Achteraf geven ze echter bijna altijd aan dat net dát aspect een grote meerwaarde was. Ze leren niet alleen van de trainer, maar ook van elkaar. Ze ontdekken dat ze niet de enigen zijn die met faalangst worstelen, wat zorgt voor herkenning en verbondenheid. Dat gedeelde gevoel verlaagt de drempel om open te zijn, en creëert een veilige omgeving waarin ze echt stappen durven zetten.

Positieve resultaten?

Liesbet: De feedback van leerlingen die de training hebben gevolgd, is vaak heel positief. Velen geven aan dat de training hen heeft geholpen om beter met hun angst om te gaan en zich meer zelfverzekerd te voelen. Ook ouders merken vaak een verschil. Aan de andere kant is het ook al wel voorgevallen dat de methodiek niet echt binnenkwam bij een groep. Gelukkig overheersen wel de positieve ervaringen.

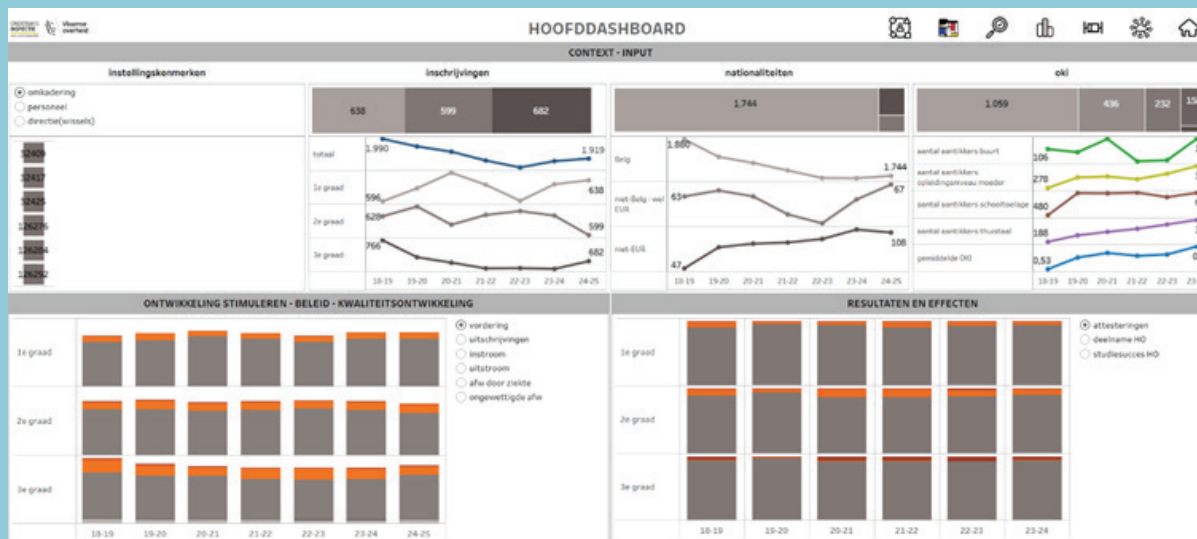
Conclusie?

De faalangsttraining op onze school is een waardevolle aanvulling op het bestaande ondersteuningsaanbod. Het helpt leerlingen om op een veerkrachtige manier hun angst te accepteren en er constructief mee om te gaan, wat bijdraagt aan hun algehele welzijn en succes.

VERBONDEN

Hoe data en samenwerking meer leerlingen op de schoolbanken kreeg

In november 2022 lanceerde de Vlaamse Onderwijsinspectie een dataplatform, genaamd 'Datawijzer'. Dit online instrument biedt scholen een eigen dashboard om belangrijke gegevens zoals leerlingenstromen en slaagpercentages te visualiseren en te vergelijken. In dit artikel gebruiken we data-onderzoek met betrekking tot afwezigheid van leerlingen.

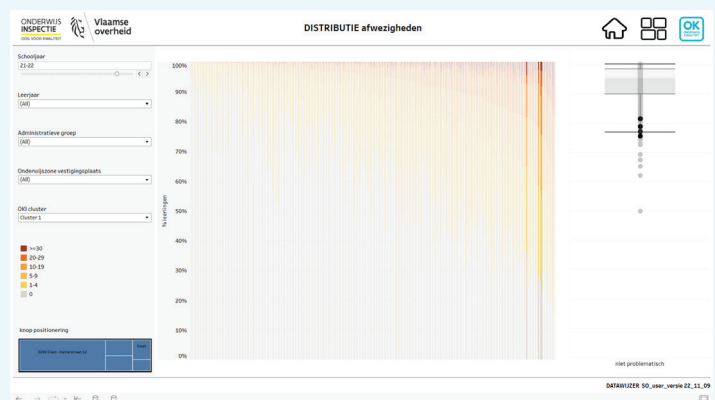

Wat maakt Datawijzer zo bijzonder?

Het stelt scholen in staat om zichzelf te vergelijken met andere, gelijkaardige scholen in Vlaanderen. Deze scholen hebben een vergelijkbare leerlingenpopulatie op basis van onderwijs kansarmoede-indicatoren (OKI). Hierdoor kunnen we onze data in context plaatsen en voorkomen we dat we appels met peren vergelijken.

Een duidelijk knipperlicht

In het schooljaar 2021-2022 was 21,1% van onze leerlingen meer dan tien halve dagen per jaar ongewettigd afwezig. Dit percentage bleek aanzienlijk hoger dan dat van vergelijkbare scholen. Op het distributiediagram zagen we dat onze school (elke verticale balk in het diagram representeert een school en de vier fel gekleurde balkjes zijn onze eigen vestigingsplaatsen) bijna uiterst rechts stond, wat betekende dat we bij de minst sterke leerlingen van de klas hoorden. Dit was een duidelijk signaal dat er actie nodig was.

HEID DATABELEID

Hypothese en onderzoek

We begonnen met het vormen en testen van hypothesen. Zit er een fout in Datawijzer? Ja... Ligt het misschien aan onze OKAN-afdeling? Nee... Is het een administratief probleem? Gedeeltelijk... Om meer inzicht te krijgen, bouwde onze datamedewerker een schooleigen dashboard waar alles tot in detail werd geanalyseerd. Deze analyse stelde ons in staat om 'risicoprofielen' van leerlingen op te stellen en op deze manier proactief tewerk te gaan.

Interessante bevindingen uit deze analyse

Leerlingen met schoolse achterstand waren drie tot vijf keer zo vaak ongewettigd afwezig als leerlingen die op leeftijd of een jaar voorop zaten.

Leerlingen die het schooljaar startten met een C-attest, waren gemiddeld meer – twee tot zeven keer – ongewettigd afwezig dan leerlingen met een A-attest.

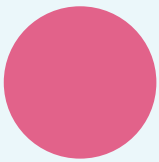
Een zij-instromer was gemiddeld vaker ongewettigd afwezig dan een leerling die doorstroomde binnen onze school.

Grafiek: Gemiddeld aantal halve dagen ongewettigd afwezig per variabele. Bv.: in 2024-2025 was een leerling met 2 jaar schoolse achterstand gemiddeld 11,1 halve dagen ongewettigd afwezig terwijl een leerling die op leeftijd zat, gemiddeld 2,4 halve dagen afwezig was in datzelfde schooljaar.

Actieplan

We stelden een multidisciplinaire werkgroep samen, bestaande uit leerlingbegeleiders, directies en CLB. Later werden ook de secretariaten van de verschillende graden betrokken. De werkgroep startte in mei 2023 met als doel het aantal B-codes te verminderen en problematische schoollopen te verbeteren.

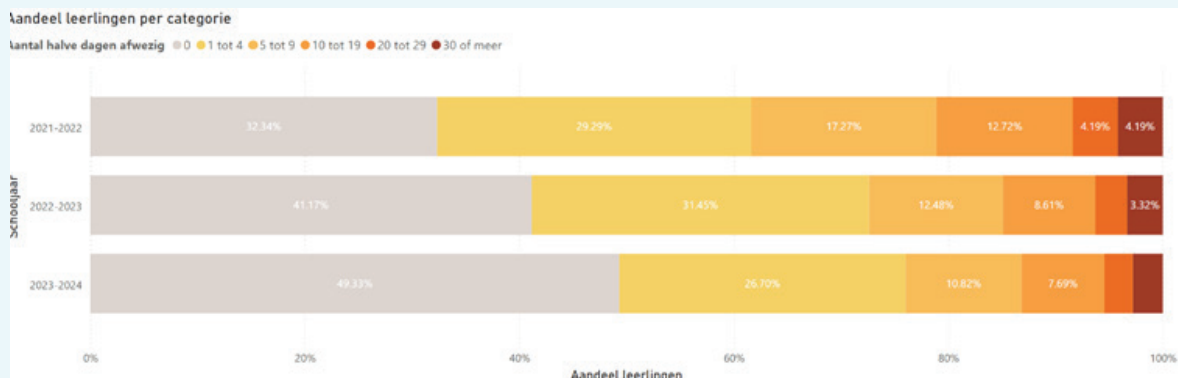

Concrete acties

Al die partners gingen samen op zoek naar acties die het aantal B-codes zouden helpen verminderen. Enkele voorbeelden:

- Proactief beleid van het secretariaat om afwezigheidsattesten te verzamelen. Leerlingen vergeten te vaak om die spontaan in te leveren en staan dan geregistreerd als onwettig afwezig.
- Inzet op de zogenaamde 'gouden weken': in elke graad kwam er extra aandacht voor verbindende activiteiten in het begin van het schooljaar. De achterliggende gedachte is dat wie zich thuis voelt op school, niet spijbelt.
- Bewustmaking van klasleraren over wie het meest kans loopt om te spijbelen. Door extra in te zetten op een goed contact met hen, vergroten we de kans dat ze zich goed voelen op school.
- Aanbieden van laagdrempelige psychologische hulp op school voor wie zich niet goed in zijn of haar vel voelt.
- Op huisbezoek gaan bij wie te vaak afwezig is.

Resultaten: Twee jaar later zien we duidelijk de effecten van onze acties. Het percentage leerlingen dat nooit ongewettigd afwezig was, steeg van 32,3% in 2021-2022 naar bijna de helft (49,3%) in 2023-2024. Voor 2024-2025 zijn we goed op weg om boven de 50% uit te komen. Het percentage leerlingen dat onder de alarmerende norm van tien halve dagen bleef, evolueerde van 78,9% naar 86,9%. Ook het totaal aantal afwezigheden – gewettigd en ongewettigd – daalde gemiddeld met 1,5 dag per leerling.

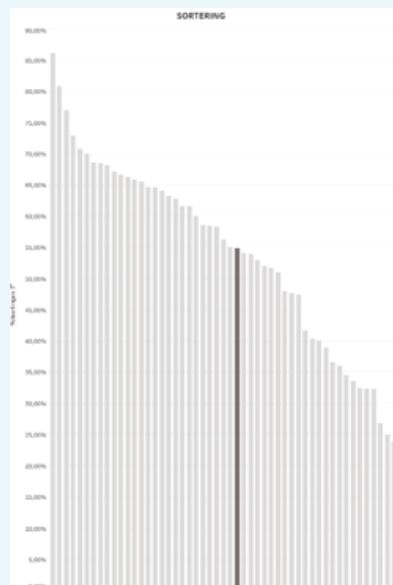
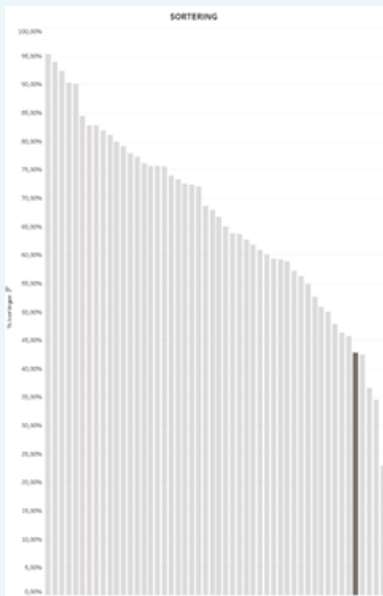

METEN =

Sepp Mondelaers
Stafmedewerker Data en IKZ

Onze inspanningen lonen. We zien niet alleen interne verbeteringen, maar ook een verschuiving in onze positie ten opzichte van andere Vlaamse scholen. Onze arbeidsfinaliteit, bij wijze van voorbeeld, bevindt zich nu in het midden van vergelijkbare scholen, waar ze vier jaar geleden nog in de top 5 stond van leerlingen met de meeste ongewettigde afwezigheden.

De verandering die we als school hebben doorgevoerd en de daarbij horende resultaten, zijn een bewijs van de kracht van data en samenwerking. Door gerichte acties en een gezamenlijke inspanning hebben we niet alleen de aanwezigheid van onze leerlingen verbeterd, maar ook hun kansen op succes vergroot. Samen bouwen we aan een toekomst waarin meer leerlingen meer dagen op school zijn, en waarin elke leerling – en elke dag – telt.

WETEN

PERSOONLIJK ONTWIKKELINGS PLAN

Voor dit interview spraken we met Yoni, leerlingbegeleider Tweede Graad en LO-leerkracht KSD. Sinds twee jaar maakt Yoni deel uit van het schoolteam en biedt hij ondersteuning aan leerlingen op verschillende vlakken. In dit gesprek vertelt hij meer over de POP-gesprekken die sinds dit schooljaar structureel worden ingevoerd op onze school, en hoe die bijdragen aan persoonlijke groei, reflectie en openheid binnen de klascontext.

Wat zijn POP-gesprekken precies, en waarom worden die gevoerd op school?

Een POP-gesprek is een gesprek waarbij we de leerling trainen om stil te staan bij hun persoonlijke groei en ontwikkeling (Persoonlijk OntwikkelingsPlan). Dit doen we door hen dieper te leren reflecteren over enkele belangrijke leerplandoelen gericht op persoonsvorming doorheen een schooljaar.

Hoe vaak vinden de POP-gesprekken plaats en met wie worden ze gevoerd?

De POP-gesprekken vinden 4 tot 5 keertijdens het schooljaar plaats. Ze worden gevoerd door de klasleerkracht met elke leerling apart. De leerlingen bereiden deze gesprekken op voorhand voor aan de hand van reflectiedocumenten en slaan deze op in een map in de cloud. Zo slaan we 2 vliegen in één klap: de leerlingen oefenen hun ict-vaardigheden én de opeenvolgende klasleraren kunnen de groeilijn van het eerste tot zesde of zevende jaar opvolgen.

Wat is volgens jou de meerwaarde van deze gesprekken voor de leerlingen?

Een eerste duidelijke meerwaarde is de versterkte band tussen leerkracht en leerling. Door de persoonlijke insteek van het gesprek groeit het onderlinge vertrouwen en ontstaat er meer wederzijds respect. POP-gesprekken onderscheiden zich van klassieke resultaatgesprekken: ze richten zich op de persoon achter de cijfers.

Omdat we telkens rond terugkerende thema's werken – zoals studiekeuze, welbevinden, respectvolle communicatie en leerstrategieën – leren leerlingen beter reflecteren over hun eigen handelen, kwaliteiten en groeipunten. Ze ontdekken wat ze al goed doen en waar nog werkpunten liggen.

Bovendien worden aan deze gesprekken ook persoonsvormende doelen uit de leerplannen gekoppeld. Zo dragen ze bij aan een breder leerproces dat verder reikt

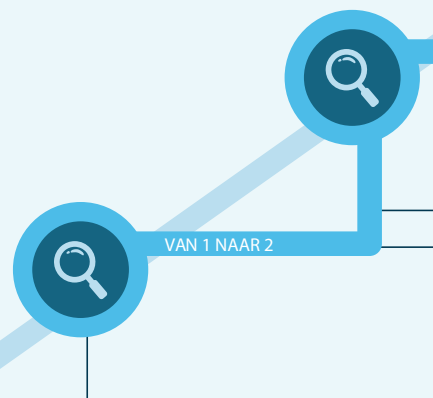
dan de klascontext alleen.

Kun je een voorbeeld geven van een moment waarop een POP-gesprek echt iets in beweging bracht bij een leerling?

Eén enkel voorbeeld is moeilijk om te geven. De ruimte die gecreëerd wordt om een systematische push te geven om leerlingen verder te laten denken en om echt in gesprek te gaan met elkaar, is in elke geval een winst voor beiden. We dagen elke leerling uit om stil te staan bij enkele onderwerpen waar ze anders niet of minder bij stil zouden staan. In gesprek gaan (dialog) is voor sommigen ook al een uitdaging. In het algemeen kunnen we besluiten dat de POP-gesprekken voor elke leerling wat anders in beweging brengen. En dat is ook het doel, iets in beweging brengen wat nog niet in beweging was.

Onze school hecht veel belang aan de waarde OPENHEID. Hoe zie je die waarde terugkomen in de POP-gesprekken?

Doorheen het schooljaar merk je dat de dialoog tussen leerkracht en leerling meestal groeit. Er komt ruimte, er is tijd voor een babbel, een luisterend oor... Dit draagt bij aan het respect en vertrouwen dat tussen beide kan groeien. De leerling kan hier zonder druk van buitenaf oprecht zeggen wat hij/zij/x denkt en vindt. En de leerkracht krijgt meer zicht op het profiel van de leerling.

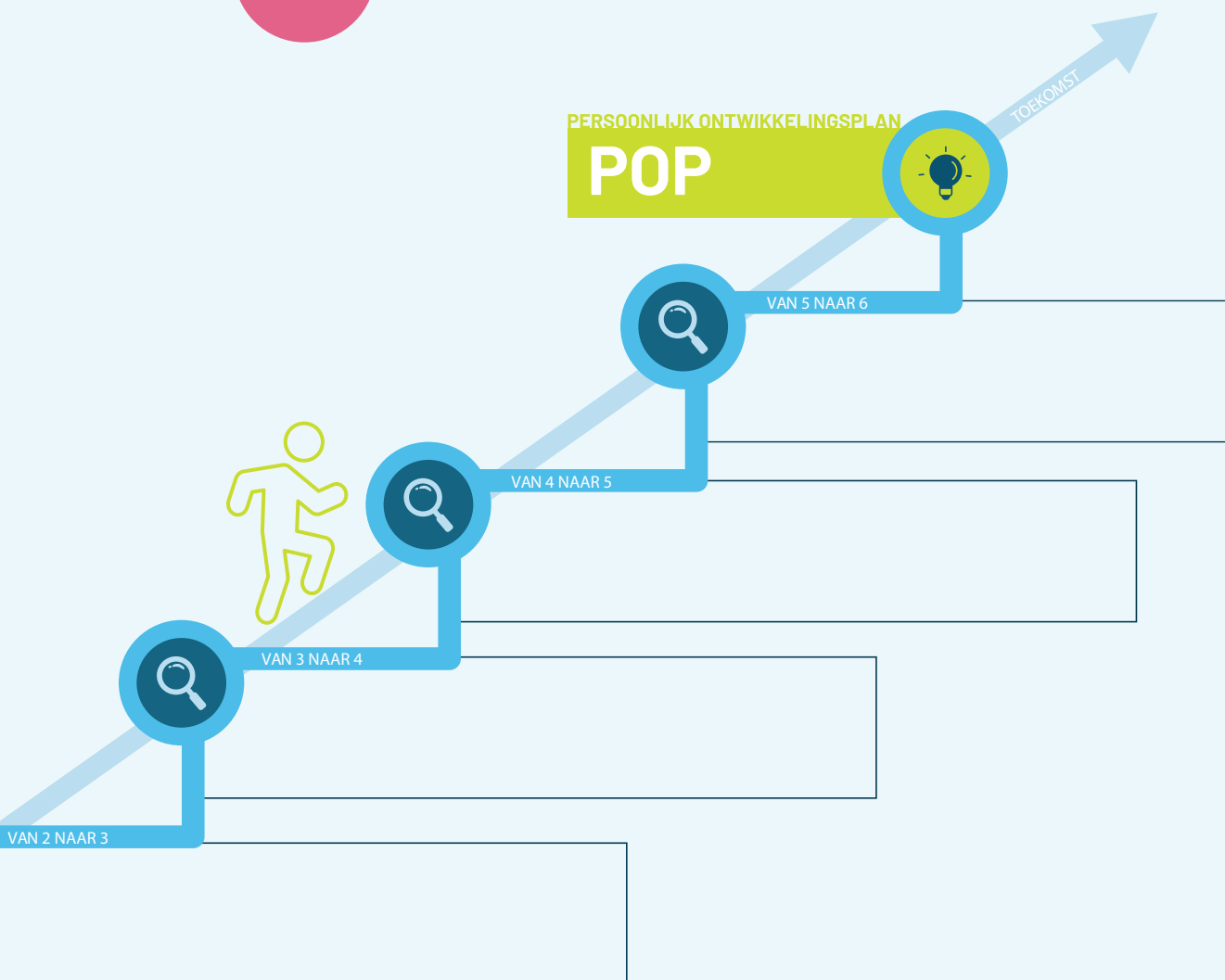
OPENHEID

Wat leer jij zelf uit de POP-gesprekken met leerlingen?

Het is het eerste jaar dat we deze POP-gesprekken organiseren, we zitten volop in een cyclus om deze horizontaal en verticaal kwalitatief verder te ontwikkelen. Zelf - als buitenstaander - heb ik geleerd en gezien dat de verbinding tussen leerkracht en leerling groeit en sterker wordt. De leerkracht weet vaak in een klassenraad meer te zeggen over de leerling en kan zo een ruimer beeld schetsen. En dat verrijkt!

Als je vooruitkijkt: hoe zou je de POP-gesprekken nog meer willen verbinden met de schoolwaarden, of verbeteren in de toekomst?

We moeten op zoek blijven gaan naar hoe we deze van het eerste tot en met het laatste jaar in een groeiend vorm kunnen geven, zodat de leerlingen niet het gevoel krijgen dat ze elk jaar op dezelfde vragen moeten antwoorden. Het zou fijn zijn om daar groei in te voorzien en om dit te kunnen bewaren zodat leerlingen ook zelf kunnen terugkijken op hun reflecties en persoonlijke groei en gedachten. Ik ben ervan overtuigd dat de schoolcultuur, op termijn, nog verder positief kan evolueren door deze gesprekken. Alleen daarom al zouden we hier blijvend op moeten inzetten.

KLEDING EN IDENTITEIT OP SCHOOL NAAR EEN INCLUSIEVE VISIE

Van rokjesregels tot ruimte voor identiteit

Van rokjesregels tot ruimte voor identiteit

Wat ooit begon met strikte kledingregels is vandaag uitgegroeid tot een wankel evenwichtsoefening tussen maatschappelijke normen en persoonlijke expressie. Noem het gerust een zoektocht naar inclusie: je mag erbij, zonder een deel van je persoonlijkheid aan de schoolpoort achter te laten. Wie de geschiedenis van schoolse dresscodes in KSD induikt, ziet een opvallende transformatie.

Terug in de tijd

In de jaren '90 en '00 draaiden kledingregels vooral rond wat níét mocht. Meisjes moesten hun korte rokjes en spaghettibandjes thuislaten, doorzichtige stoffen waren uit den boze. Jongens met oorbellen? Onbespreekbaar. Zelfs leerkrachten ontsprongen de dans niet: bermuda's bij warm weer mochten pas vanaf 26 graden, zonder zijzakken, én enkel in een effen kleur. De voorbije vijftien jaar veranderde het perspectief van onze school drastisch. Een aantal maatschappelijke verschuivingen, denk aan migratie en een sterke jongerencultuur, daagden ons uit om telkens weer na te denken over wat we op het vlak van kleding van leerlingen verwachten. Geen makkelijke discussie. De meningen konden hierover sterk uiteen lopen. KSD maakte gaandeweg keuzes, soms bewust, soms onbewust, die vandaag onze identiteit – openheid, solidariteit, respect – mee bepalen. Zo kozen we er met de nodige zenuwachtigheid voor, toen in Antwerpen een hoofddoekenverbod in scholen werd ingevoerd, om leerlingen mét hoofddoek welkom te heten. Een krachtig signaal: je bent welkom in onze school zoals je bent en we geloven erin dat ons onderwijs je de wijsheid zal geven om in je leven je eigen keuzes te maken.

Later, tijdens de vluchtelingencrisis, zagen we de normen verder evolueren. Gezinnen op de vlucht kwamen in ons land toe zonder bezittingen. De kledij die ze droegen was vaak her en der gesprokkeld en gekregen. We zagen kinderen in sjofele joggingpakken en afgeleefde t-shirts naar school komen, en konden hen daar onmogelijk op aanspreken. Ook de de steeds wisselende modetrends zorgden voor verschuivingen: breed, smal, lang, kort, oorbellen, opsmuk, tattooages ... Het uitzicht van onze speelplaats werd divers en inclusief. Toch kan niet alles. Hoe moeilijk ook, bij veiligheid en hygiëne houden we het been stijf. En de discussie over 'zedigheid' loopt, net zoals in de rest van de maatschappij.

SOLIDARITEIT

Vandaag: de kracht van gesprek

In KSD kwam zo ruimte voor kledij als een vorm van persoonlijke expressie. Waar ligt onze maatschappelijke taak op dat vlak, kan je je afvragen. Hoort gepaste kledij niet bij een gepaste houding? Zonder enige twijfel. Maar in plaats van strenge voorschriften opgelegd vanuit een bepaald maatschappelijk beeld, ligt de nadruk op dialoog en bewustwording van wat gepast is in verschillende situaties. Hoewel discussies hierover niet altijd eenvoudig zijn, blijkt deze aanpak doorgaans succesvol. Je hoeft maar te kijken hoe we onze leerlingen 'afleveren': tijdens hun proclamatie staan ze bijna zonder uitzondering te stralen in hun diverse stijlvolle kledij. Door ruimte te geven aan persoonlijke identiteit én het gesprek aan te gaan over normen en waarden, dragen we bij aan een inclusieve schoolomgeving die leidt naar jongvolwassenen die goede keuzes kunnen maken.

Soms zegt je outfit iets over wie je bent.

En soms zegt het meer over hoe anderen naar je kijken..

En wat met de leerkracht?

Ook voor ons team is er ruimte voor authenticiteit. Aan de hand van het identiteitsmodel van Wim Kuiper bekijken we wie we aanwerven én hoe we samenwerken. Dat model zoomt in op drie lagen: je persoonlijke identiteit, je professionele identiteit als leerkracht, en de identiteit van onze school. Pas als die elkaar raken, ontstaat er echte verbondenheid.

Concreet betekent dit dat je jezelf mag zijn – in wie je bent en in wat je draagt – zolang je gedrag (en daar hoort kledij bij) in overeenstemming is met onze waarden en professionele normen. Uitspraken of uitingen die racistisch of extremistisch zijn, zijn uiteraard niet toegestaan. Ook je houding en gedrag voor de klas moeten aansluiten bij onze pedagogische visie. Door deze visie expliciet mee te nemen in sollicitatiegesprekken, scheppen we helderheid. Niet als keurslijf, maar als uitnodiging: om je plek te vinden in een open, diverse én professionele schoolomgeving. Want wie zich goed voelt, straalt dat uit, in gedrag én in stijl.

identiteitsmodel van Wim Kuiper

Blik op de toekomst

Waar staan we binnen 10 of 20 jaar? Wat zal dan het beeld van een klas, speelplaats of leraarslokaal in KSD zijn? Geen idee. Elke school volgt daarin haar eigen weg in haar eigen context voor KSD is dat een inclusieve weg, waarbij we de drempels aan de schoolpoort langzaam maar zeker weg werken...KSD wil een school zijn met een warme welkom voor de jongeren die voor ons kiezen en een bewuste keuze om in het leerkrachtenteam een weerspiegeling van onze diverse maatschappij terug te vinden.

- Sophie Tits

“I've got the music in me” en zij duidelijk ook!...

Op vrijdag 24 januari werd de tiende verjaardag van KSD in stijl gevierd. Gastvrouw Dorien Macquoi en gastheer Peter Mertens heetten iedereen welkom in Den Amer, en meteen was de toon gezet. Deze avond zou meer worden dan een reeks toespraken. Dit werd een echt feest van verbinding, talent en dankbaarheid. Na een warme receptie en enkele welgekozen woorden van dank, nam onze achtkoppige leerkrachtenband het over.

Een directeur uit De Kinderkosmos, een leerlingbegeleider, een vervolgschoolcoach, iemand van het secretariaat en een aantal leerkrachten uit het secundair... Allemaal stonden ze daar met één gemeenschappelijke drive: goesting om muziek te maken en een feestje te bouwen. En dat is exact wat er gebeurde: iedereen gaf het beste van zichzelf op het podium. Het resultaat? Een stevige portie live muziek die meteen voor sfeer en verbinding zorgde.

Er werd gedanst, meegezongen en gelachen, zowel op als naast het podium. De band zorgde voor een vlotte overgang tussen de speeches en de fuif en daarna namen enkele straffe DJ's het over om de feeststemming vast te houden.

Wat deze muzikanten verbindt, is meer dan enkel noten en akkoorden. Muziek maakt deel uit van wie ze zijn, binnen én buiten de schoolmuren. Sommigen spelen in een band, anderen luisteren met hun gitaar schoolvieringen op of begeleiden leerlingen tijdens creatieve projecten. Elk op hun eigen manier, elk op hun eigen ritme, van Diest tot, jawel, zelfs in New York.

Muziek leeft op KSD.

In lessen, in vrije tijd, in verhalen en op het podium. We zijn trots op al wie zijn of haar talent laat klinken en nog meer op de manier waarop dat mensen samenbrengt.

Dankjewel aan alle muzikale collega's die het podium én het publiek lieten bruisen.

Jullie hebben niet alleen gespeeld... jullie hebben indruk gemaakt. Samen met Dorien en Peter hebben jullie mee vorm gegeven aan een onvergetelijke avond vol warmte, talent en samenhang.

KSD-band

Bekijk hier een
sfeerfragment van
hun optreden

Er schijnt hier wat aan de hand

Net toen we, haast versmacht door de talloze onheilsberichten over de kwaliteit van ons onderwijs, uitgeperst richting zomervakantie strompelden, kwam er uit verrassende hoek toch nog hoopgevend, ja zelfs vreugdevol nieuws. Het was een dinsdagochtend in juni (2024) en de nieuwslezer kon zijn enthousiasme nauwelijks verbergen, dat bleek uit de gekke sprongen in zijn intonatie. De boodschap was dan ook verrassend: bijna 35% van de Vlaamse kinderen bleek toppresterder in creatief denken. Daarbij zaten onze leerlingen ver boven het OESO-gemiddelde van 27%.

Het bericht was een zeldzaam lichtpuntje in een verder druilerige verkiezingsmaand (twee keer bingo qua tristesse) en gaf ons zo vlak voor de eindmeet nog een opzwieper van jewelste. Creativiteit is immers de schurende toegangsdeur tot verwarring.

En niets is zo verhelderend als verwarring. Dat laatste zeg ik niet, dat zijn de woorden van *Wim T. Schippers*, de Nederlandse kunstenaar, dwarsligger en televisiemaker die al sinds de jaren '60 van vorige eeuw deining en ophef veroorzaakt met zijn kunstwerken en televisieprogramma's. Ook een toppresterder in creatief denken dus. En zijn tijd ver vooruit, dus verwarrend voor de gewone sterveling.

Toen onze leerkracht Frans in het vijfde middelbaar destijds zijn tweede les van het schooljaar stillegde met de vraag: 'Wat denken jullie ervan als we dit jaar eens een Duits toneel spelen met de hele klas?', waren wij met stomheid geslagen. De verwarring maakte vrijwel onmiddellijk plaats voor ongekennde geestdrift. Wars van alle conventies en eisen van de doorlichting stortten we ons dat schooljaar tijdens de lessen Frans met volle overgave op *Biedermann und die Brandstifter* van Max Frisch, het verhaal van een kleinburgerlijke angsthaas die nietsvermoedend twee pyromanen in zijn woning toelaat en hen uiteindelijk zelfs onderdak verleent. Tot ze zijn huis in de fik steken.

Nooit werd naar school gaan spannender.

Als we elkaar na dertig jaar sporadisch nog eens tegen het lijf lopen en als gediplomeerde nostalgici terugkijken op onze middelbare schooltijd, is er meestal maar één gespreksonderwerp. Creatief denken begint bij die ene kleuterjuf, onderwijzer of lerares.

Na tien jaar KSD kunnen we ons dus afvragen: **dragen we creatief denken even hoog in het groene en blauwe vaandel als behaalde eindtermen en leerplandoelen?**

Of heeft het zijn plaats daarin al gevonden? Vinden we dat talent enkel mag bewegen binnen de uitgestippelde lijntjes omdat het oervlaamse adagium doe maar gewoon, dat is al zot genoeg er van kleins af is ingeramd? Of proberen we afstand te nemen van het stoffige en mufte imago waaronder ons onderwijs al zo lang gebukt gaat met het risico op ons gezicht te gaan?

Voor creatieve antwoorden op deze prangende vragen verwijs ik u graag door naar onze schoolgaande jeugd, waarvan alvast 35% een verhelderende uitleg klaarheeft.

Han Wouters

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Sophie Tits - sophie.tits@ksdiest.be

Copyright

Alle rechten voorbehouden. De uitgever heeft geprobeerd de rechthebbenden te contacteren. Mogelijk is dat niet in alle gevallen gelukt. Wie toch denkt rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met de uitgever.

Redactie en vormgeving

Dorien Verhofs - dorien.verhofs@ksdiest.be

Sepp Mondelaers - sepp.mondelaers@ksdiest.be

Rogier Paeps - rogier.paeps@ksdiest.be

Druk

juni 2025 - nummer 5

Doel

Dit tijdschrift wil de onderlinge verbondenheid tussen alle personeelsleden van KSD versterken en een brug slaan tussen onze verschillende scholen. Het wil uitlichten wat ons bezighoudt en wat ons trots maakt.

Tot slot

Dit magazine kwam tot stand dankzij de hulp van zeer veel reporters te velde. Wat voorligt is het resultaat van al die bijdragen. Hartelijk dank. Zin gekregen om zelf een artikel aan te leveren of aanspreekpunt te worden voor je school? Stuur een mailtje naar rogier.paeps@ksdiest.be

